CYNGOR SIR CEREDIGION 2018 - 2019

GWYBODAETH I RAI SY'N TALU'R DRETH GYNGOR.

Pennaeth Cyllid, Canolfan Rheidol, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 3UE

Ar y ffôn:

Dyledion/Anfonebau'r Cyngor	01970 633250
Budd-daliadau Tai/Gostyngiad Treth y Cyngor	01970 633252
Treth y Cyngor/Trethi Annomestig	01970 633253
Ebost	**revenues@ceredigion.gov.uk**
Gwasanaethau eraill y Cyngor	01545 570881

Gallwch ymweld a'n gwefan ar: **www.ceredigion.gov.uk**

Swyddfeydd y Cyngor

ABERYSTWYTH, Canolfan Rheidol 01970 633253
Oriau agor: Monday - Friday 9.00yp - 4.00yp

ABERAERON, Stryd y Farchnad 01545 572290

ABERTEIFI, Stryd Morgan 01545 574285
Oriau agor: Llun - Gwener 9.00yb - 1.00yp - 1.00yp a 1.45yp - 4.30yp
(4.00pm ar dydd Gwener)

LLANBEDR PONT STEFFAN, Stryd y Farchnad 01545 572637
Oriau agor: Llun - Gwener: 9.00yb – 1.00yp a 2.00yp – 4.30yp
(4.00yp ar dydd Gwener)

CYLLIDEB 2018-2019

Mae'r Cyngor Sir wedi gosod ei gyllideb ar gyfer 2018-2019 ar £140.2m sy'n golygu y ceir cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 4.95%. Mae'r Grant Cynnal Refeniw a'r Trethi Annomestig Cenedlaethol sy'n daladwy i'r Cyngor wedi cynyddu 0.4% o'i gymharu â 2017-18 ar ôl rhoi cyfrif am y grantiau a drosglwyddir i'r setliad.

Mae'r Cyngor hefyd yn casglu Treth y Cyngor ar ran Heddlu Dyfed-Powys (5.0% o gynnydd) a'r Cynghorau Tref a Chymuned (cynnydd cyfartalog 7.71%). Yn gyffredinol, y mae Treth y Cyngor ar gyfer eiddo band D wedi cynyddu 5.02%.

Mae'r Llywodraeth Cymru yn gosod ASESIAD GWARIANT SAFONOL i Gynghorau bob blwyddyn. Dyma'r swm a asesir gan y Llywodraeth fel y swm angenrheidiol i ddarparu lefel safonol o wasanaethau yn yr ardal. Asesiad Gwariant Safonol Cyngor Sir Ceredigion ym 2018-2019 yw £138.3m.

Mae yna rhaglen wariant cyfalaf o £16m wedi ei gynllunio am 2018-2019.

Mae'r Cyngor yn disgwyl gwario ar y gwasanaethau yma yn 2018-2019:

	CYLLIDEB 2018-2019			
Gwasanaethau	**Gwariant Gros £000's**	**Incwm £000's**	**Grantiau £000's**	**Gwariant Net £000's**
Y Grŵp Arweiniol	1,778	0	0	1,778
Cyfreithiol a Democrataidd	2,771	320	0	2,451
Perfformiad a'r Economi	5,001	1,235	1,172	2,594
Cyllid	15,106	627	17,805	(3,326)
Adnoddau Dynol ac Iechyd a Diogelwch	984	47	207	730
Teuluoedd a Phlant	10,145	638	1,092	8,415
Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Chomisiynu	44,080	12,371	2,657	29,052
Ffordd o Fyw	10,782	2,268	636	7,878
Dysgu	77,024	4,468	8,303	64,253
Cefnogi Polisi	3,037	59	1,379	1,599
T.G.Ch a Chwsmeriaid	1,979	335	0	1,644
Technegol	27,369	4,811	3,052	19,506
Gwariant ar Wasanaethau'r Cyngor	**200,056**	**27,179**	**36,303**	**136,574**
Swm o'r Cronfeydd	(3,071)			(3,071)
Darpariaeth wrth Gefn	150			150
Taliadau gwariant cyfalaf yn erbyn y Gronfa Gyffrinedol	2,465			2,465
Ardollau a Archebiannau:				
Gwasanaeth Tân	3,937			3,937
Asiantaeth Amgylchedd Traeniad Diwydiannol	10			10
Archebiannau Cynghorau Cymuned	1,032			1,032
Anghenion Cyllidol	**204,579**	**27,179**	**36,303**	**141,097**
Adio: Gostyngiad Trethi Annomestig	179			179
	204,758			**141,276**
Wedi ei Gyllido o:				
Grantiau Penodol	36,303			
Incwm Arall	27,179			
Crynswth y Cyllid Allanol	101,251			101,251
I'w Gwrdd Gan: Talwyr Treth y Cyngor	**40,025**			**40,025**

Mae angen CRONFEYDD ar gyfer gwariant sy'n cael ei ddisgwyl yn y dyfodol ac i ariannu gwariant cyn derbyn incwm. Mae eisiau cronfeydd hefyd i gwrdd a gwariant sydd heb ei ddisgwyl neu unrhyw ddiffyg mewn incwm. Dangosir amcangyfrif gweddillion cronfeydd y Cyngor isod:

	Amcangyfrif 31.03.2018 £000's	Amcangyfrif 31.03.2019 £000's
Cronfeydd wedi Clustnodi	12,342	9,271
Cronfa Cyffredinol	4,800	4,800
Cyfanswm	**17,142**	**14,071**

Mae'r Dreth y Cyngor sylfaenol yn daladwy ar anheddau ym Mand 'D', ac mae rhan o'r ffigwr yma'n ddyledus am anheddau yn y bandiau eraill. Gweler cyferbyn Treth y Cyngor sy'n ddyledlus i bwrpas Cyngor Sir a'r Heddlu Dyfed-Powys:-

Band	Gwerth Annedd o	Gwerth Annedd hyd at	Rhan o'r Dreth Sylfaenol	Cyngor Ceredigion	Heddlu Dyfed-Powys
	£	£		£ c	£ c
A	-	44,000	6ed/9	817.65	149.71
B	44,001	65,000	7fed/9	953.93	174.66
C	65,001	91,000	8fed/9	1,090.20	199.61
D	91,001	123,000	9fed/9	1,226.48	224.56
E	123,001	162,000	11eg/9	1,499.03	274.46
F	162,001	223,000	13eg/9	1,771.58	324.36
G	223,001	324,000	15fed/9	2,044.13	374.27
H	324,001	424,000	18fed/9	2,452.96	449.12
I	424,001	-	21ain/9	2,861.79	523.97

Mae eitemau arbennig ychwanegol yn ddyledus i archebiannau Cynghorau Tref/Cymuned fel a gwelir ar y rhestr isod:

EITEMAU ARBENNIG TRETH Y CYNGOR 2018-2019			
Tref neu Gymuned	Archebiant 2017-2018	Archebiant 2018-2019	Treth y Cyngor (Band D)
	£ c	£ c	£ c
Aberystwyth	280,611.90	327,901.00	89.25
Aberaeron	38,010.00	38,386.00	51.94
Aberteifi	83,995.47	83,995.47	46.45
Llanbedr Pont Steffan	41,000.00	41,000.00	43.70
Cei Newydd	16,072.64	16,072.64	21.49
Borth	18,814.25	18,858.00	25.56
Ceulanamaesmawr	12,000.00	13,500.00	31.64
Blaenrheidol	3,800.00	3,900.00	19.26
Genau'r Glyn	8,000.00	8,250.00	24.31
Llanbadarn Fawr	32,091.00	36,832.00	42.08
Llangynfelin	8,000.00	8,250.00	30.95
Llanfarian	14,700.00	14,700.00	20.14
Llangwyryfon	2,850.00	3,012.00	11.80
Llanilar	7,400.00	7,500.00	16.73
Llanrhystud	8,500.00	8,600.00	19.63
Melindwr	7,000.00	7,000.00	13.82
Pontarfynach	3,500.00	3,500.00	14.46
Tirymynach	19,000.00	17,500.00	21.58
Trawsgoed	4,500.00	4,500.00	10.09
Trefeurig	13,000.00	13,000.00	17.53
Faenor	28,868.00	30,311.40	38.08
Ysgubor-y-Coed	3,500.00	3,500.00	23.35
Llanddewi Brefi	8,000.00	8,000.00	26.91
Llangeitho	5,500.00	5,500.00	14.92
Lledrod	1,500.00	1,650.00	5.43
Nantcwnlle	2,000.00	2,300.00	6.21
Tregaron	17,500.00	17,500.00	32.02
Ysbyty Ystwyth	2,000.00	3,000.00	14.53
Ystrad Fflur	7,070.00	7,140.70	22.98
Ystrad Meurig	1,941.60	1,950.84	12.00
Ciliau Aeron	3,800.00	3,800.00	9.20
Henfynyw	5,500.00	6,000.00	12.29
Llanarth	8,000.00	8,400.00	10.78
Llandysiliogogo	9,680.00	9,680.00	18.00
Llainfair Clydogau	3,500.00	3,500.00	11.64
Llanfihangel Ystrad	9,950.00	9,950.00	15.01
Llangybi	3,000.00	3,000.00	10.88
Llanllwchaearn	9,000.00	9,000.00	19.28
Llansantffraed	11,940.00	14,000.00	26.17
Llanwenog	9,500.00	8,000.00	13.83
Llanwnnen	3,200.00	3,465.00	17.10
Dyffryn Arth	5,000.00	6,000.00	10.93
Aberporth	41,088.36	41,088.36	36.76
Beulah	20,000.00	20,000.00	23.38
Llandyfriog	11,000.00	9,000.00	11.01
Llandysul	40,564.20	41,405.13	33.72
Llangoedmor	28,000.00	30,000.00	52.32
Llangrannog	10,000.00	10,000.00	23.22
Penbryn	8,000.00	8,500.00	11.93
Troedyraur	8,000.00	10,000.00	15.32
Y Ferwig	15,000.00	20,000.00	32.26
Cyfanswm	**964,447.42**	**1,031,898.54**	

NODIADAU EGLUROL TRETH Y CYNGOR
ANHEDDAU WEDI'U HEITHRIO

Mae Treth y Cyngor yn daladwy ar gyfer y rhan fwyaf o anheddau.
Y mae yna, fodd bynnag, rai eithriadau lle na fydd yn rhaid talu Treth y Cyngor ar eu cyfer.
Dyma grynodeb isod:-

DOSBARTH CRYNODEB

A. Annedd heb ddodrefn:-

a) lle bo angen gwneud gwaith trwsio, neu lle bo ar y gweill neu eisioes wedi'i wneud er mwyn ei gwneud yn addas i fyw ynddo, neu

b) lle bo gwaith adeiladau naill ai ar y gweill neu eisoes wedi'i gwneud. Bydd yr eithriad yn gymwys am y cyfnod byrraf o'r ddau isod:-

- Cyfnod o 12 mis
- Cyfnod yn dechrau ar y diwrnod y symudwyd y dodrefn allan o'r annedd ac yn diweddu 6 mis ar ôl i'r gwaith trwsio neu adeiladu mawr gael ei gwblhau i raddau helaeth.

B. Annedd sy'n eiddo i Elusen a fu'n wag am lai na 6 mis.

C. Annedd sy'n wag a heb ddodrefn i bob pwrpas ac a fu felly am lai na 6 mis, neu eiddo sydd wrthi yn cael ei godi neu sydd i bob pwrpas wedi'i godi ond a fu'n wag a heb ddodrefn am lai na 6 mis ers ei gwblhau.

D. Annedd sy'n wag oherwydd bod y sawl sy'n rhwymedig i dalu yn y carchar.

E. Annedd sy'n wag oherwydd bod y sawl sy'n rhwymedig i dalu yn glaf tymor hir mewn ysbyty neu gartref gofal.

F. Eiddo sy'n wag a lle bo'r sawl sy'n rhwymedig i dalu yn gynrychiolydd personol y cyn- breswylydd ymadawedig a lle bu llai na 6 mis ers i'r ewyllys gael ei brofi neu i lythyrau gweinyddu gael eu cyflwyno.

G. Annedd y gwaherddir ei meddiannu yn ôl y gyfraith

H. Annedd sy'n wag ac yn cael ei gadw ar gyfer gweinidog yr efengyl.

I. Annedd sy'n wag oherwydd bod y sawl sy'n rhwymedig i dalu yn derbyn gofal mewn eiddo arall.

J. Annedd sy'n wag oherwydd bod y sawl sy'n rhwymedig i dalu yn darparu gofal mewn eiddo arall.

K. Annedd sy'n wag oherwydd bod y sawl sy'n rhwymedig i dalu yn fyfyriwr sy'n byw mewn eiddo arall.

L. Annedd sy'n wag oherwydd iddo gael ei hawlio'n ôl gan y sawl a roddodd forgais arno.

M. Neuadd Breswyl i fyfyrwyr.

N. Anedd lle bo'r preswylwyr i gyd yn fyfyrwyr. Bydd yr eithriad yn dal i fod yn gymwys lle bydd gwr neu wraig i fyfyriwr nad yw'n Brydeiniwr yn cael ei wahardd, oherwydd telerau'r fisa i gael mynediad i'r Deyrnas Unedig, rhag cael swydd na derbyn budd daliadau.

O. Annedd sy'n eiddo i'r Gweinidog Gwladol dros Amddiffyn.

P. Anheddau lle bo'r preswylwyr yn aelodau o luoedd ar ymweliad (yn unol ag ystyr Rhan 1 Deddf Lluoedd ar Ymweliad 1952).

Q. Annedd sy'n wag a lle bo'r sawl sy'n rhwymedig i dalu yn ymddiriedolwr mewn achos o fethdalu.

R. Annedd yn cynnwys llain neu angorfa lle nad oes yno garafán na chwch.

S. Annedd lle bo'r preswylydd neu'r preswylwyr o dan 18 oed.

T. Annedd wag sy'n rhan o eiddo sengl sy'n cynnwys annedd arall na ellir ei gosod ar wahân heb dorri rheolau Cynllunio.

U. Annedd lle bo'r preswylwyr yn bobl sy'n dioddef o salwch meddwl difrifol yn unig neu bobl sy'n dioddef o salwch meddwl difrifol ynghyd ag un neu ragor o fyfyrwyr.

V. Annedd lle bo'r sawl sy'n rhwymedig i dalu yn Ddiplomat neu'n gweithio i rai Sefydliadau Rhyngwladol arbennig.

W. Anecs neu ran annibynnol i'r eiddo lle bo perthynas oedrannus neu anabl yn byw a gweddill y teulu yn byw yn y rhan arall o'r eiddo.

GOSTYNGIAD I PERSONAU ANABL

Mae'n bosib y byddwch yn gymwys i gael gostyngiad yn Nhreth y Cyngor os oes rhywun sy'n anabl yn eich cartref ac os oes yna rai nodweddion yn y cartref sy'n ofynnol i ateb anghenion y sawl sy'n anabl. Gallai'r nodweddion arbennig gynnwys ystafell arbennig, ystafell ymolchi neu gegin ychwanegol neu le digonol ar gyfer cadair olwyn. Rhaid i'r nodweddion fod yn hanfodol ac o bwys i les y sawl sy'n anabl.

GWASANAETHAU AR-LEIN

Budd-dal Tai / Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor

Gallwch yn awr hawlio Budd-dal a gostyngiad o dan y Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor ar lein gyda'n ffurflen hawlio electronig sydd ar gael yn Gymraeg, Saesneg a fersiwn sydd yn benodol ar gyfer cwsmeriaid sydd â nam gweledol. Dilynwch y cyfarwyddiadau ar lein er mwyn cwblhau'r ffurflen a darparu'r dystiolaeth y gofynnir amdani. Mae Cyfrifwr Budd-daliadau hefyd ar gael lle medrwch roi eich manylion fel canllaw ynglŷn â maint yr ydych yn deilwng i'w dderbyn.

Treth y Cyngor & Threthi Annomestig

Mae deddfwriaeth newydd a daeth i rym ar y 1af o Ebrill 2010 yn caniatáu anfon rhai biliau a hysbysiadau yn electronig. Bydd e-bilio yn caniatáu i chi gael mynediad i'ch biliau a hysbysiadau dros y wefan ac ynghyd â Hunan Wasanaeth y mae gennych fynediad parhaus i'ch cyfrif. Er mwyn ymuno â'r e-bilio, rhowch eich cyfeiriad e-bost i revenues@ceredigion.gov.uk.
Logiwch ar www.ceredigion.gov.uk er mwyn cael mwy o wybodaeth.

DISGOWNT

Mae'r adran isod yn rhoi rhyw syniad i chi o'r mathau o ostyngiadau sy'n bosibl. Sylwer nad yw'r amodau cymhwysedd llawn i'w gweld yma. Os ydych yn credu efallai fod gennych hawl i ddisgownt yna dylech gyflwyno cais i'r Cyfarwyddwr Cyllid yn y cyfeiriad uchod neu ar lein drwy y wefan www.ceredigion.gov.uk.
Os mai un oedolyn yn unig sy'n byw yn yr annedd caniateir gostyngiad o 25%. Gall rhai oedolion sy'n byw yn yr annedd gael eu 'diystyru' at ddibenion y gostyngiad. Mewn geiriau eraill, ni chânt eu cyfri'n aelodau o'r cartref at ddibenion hawlio gostyngiad yn Nhreth y Cyngor.

Dyma'r grwpiau o oedolion a gaiff eu diystyru:

- Myfyrwyr llawn amser, nyrsys sy'n fyfyrwyr; prentisiaid a phobl ifanc sydd ar gyrsiau Hyfforddiant Ieuenctid;
- Cleifion preswyl mewn ysbyty;
- Pobl sy'n derbyn gofal mewn cartrefi gofal;
- Pobl sy'n dioddef o salwch meddwl difrifol;
- Pobl sy'n aros mewn rhai hosteli neu lochesi nos arbennig;
- Pobl ifanc 18 a 19 oed sydd yn neu newydd adael yr ysgol;
- Gweithwyr gofal sy'n gweithio am gyflog isel (i elusennau fel rheol);
- Pobl sy'n gofalu am rywun sydd ag anabledd ac nad yw'n wr, yn wraig, yn bartner nac yn blentyn dan 18 oed;
- Aelodau o luoedd sydd ar ymweliad a rhai sefydliadau rhyngwladol;
- Aelodau o gymunedau crefyddol (mynaich a lleianod);
- Carcharorion (ac eithrio'r rhai a garcharwyd am beidio â thalu Treth y Cyngor

neu ddirwy); Gellir cael gostyngiad o dan yr amgylchiadau isod:-

- Lle bo pawb ond un oedolyn sy'n byw yn yr annedd yn cael eu diystyru, neu
- Lle bo pob oedolyn sy'n byw yn yr annedd yn cael eu diystyru.

Os yw eich bil yn dangos bod gostyngiad wedi'i ganiatáu rhaid i chi ddweud wrth yr awdurdod sy'n eich bilio os bydd unrhyw newid yn eich amgylchiadau a fydd yn effeithio ar eich hawliau. Os na wnewch hynny, allwch gael eich cosbi. Cyflwynodd Deddf Llywodraeth Leol 2003 bwerau dewisol newydd ar gyfer y Cyngor mewn cyswllt â disgownt treth y cyngor. Mae'r Ddeddf yn rhoi rhagor o ryddid i gynghorau i benderfynu neu amrywio disgownt ac eithriadau mewn cyswllt â threth y cyngor er mwyn rhoi ystyriaeth i broblemau lleol megis gorlifo a thrychinebau naturiol eraill.

AIL GARTREFI

Bydd rhai anheddau wedi'u cynnwys yn un o dri dosbarth sydd wedi eu nodi gan Cynulliad Cymru:

Mae Dosbarth Penodedig A yn cynnwys pob annedd yng Nghymru:-

a) nad yw'n brif annedd neu'n unig annedd ar gyfer yr unigolyn dan sylw;
b) sydd wedi'i dodrefnu, a
c) y gwaherddir ei meddiannu yn ôl y gyfraith am gyfnod di-dor o 28 diwrnod o leiaf yn y flwyddyn berthnasol

Mae Dosbarth Penodedig B yn cynnwys pob annedd yng Nghymru:-

a) nad yw'n brif annedd neu'n unig annedd ar gyfer yr unigolyn dan sylw;
b) sydd wedi'i dodrefnu, a
c) na waherddir ei meddiannu yn ôl y gyfraith am gyfnod di-dor o 28 diwrnod o leiaf yn y flwyddyn berthnasol

Mae Dosbarth Penodedig C yn cynnwys pob annedd drethadwy yng Nghymru:-

a) nad yw wedi ei meddiannu
b) heb lawer o ddodrefn

Mae Cyngor Sir Ceredigion wedi penderfynu peidio rhoi disgownt i anheddau sydd yn dod o fewn dosbarthiadau penodol A, B neu C.

PREMIYMAU

Mae'r Cyngor Sir Ceredigion wedi penderfynu codi premiwm o 25% ar y tai hynny sydd o dan adran 12A a 12B Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.

Mae Adran 12A yn berthnasol i dai sydd wedi bod yn wag am yn hir. Yr ydym yn ystyried bod annedd wedi bod yn wag am yn hir os nad oes neb wedi bod yn preswylio ynddi a does dim dodrefn o sylwedd ynddi ers o leiaf blwyddyn.

Mae Adran 12B yn berthnasol i dai sydd wedi eu dodrefnu'n sylweddol a does neb yn preswylio ynddyn nhw.

Mae'r tai canlynol wedi'u heithrio o'r Premiwm;

- Am hyd at flwyddyn, y tai hynny sydd ar y farchnad i'w gwerthu neu'u rhentu
- Rhandai sy'n cael eu defnyddio'n rhan o'r brif breswylfa neu annedd.
- Anheddau a fyddai'n unig neu'n brif breswylfa i rywun ond does neb yn preswylio ynddyn nhw oherwydd bod y person hwnnw'n byw mewn llety o eiddo'r lluoedd arfog.
- Llecynnau carafanau ac angorfeydd cychod.
- Mae anheddau lle mae preswyliaeth wedi ei chyfyngu gan amodau cynllunio sy'n atal neb rhag preswylio ynddyn nhw am gyfnod di-dor o 28 o ddiwrnodau mewn blwyddyn.
- Anheddau y mae rhywun yn preswylio ynddyn nhw o bryd i'w gilydd pan fo'r preswylydd arferol yn byw mewn llety sy'n gysylltiedig â gwaith.

ATEBOLRWYDD PERCHENOGION

Rhestrir isod yr achosion lle bydd y perchennog yn rhwymedig:-

A) Cartrefi gofal yn ystyr Deddf Safonau Gofal 2000 a rhai hostelau.
B) Anheddau lle bo aelodau o gymuned grefyddol yn preswylio.
C) Tai mewn meddiant lluosog.
D) Anheddau lle bo'r cyflogwr yn aros ynddynt o bryd i'w gilydd ond lle bo'r staff yn preswylio yn yr annedd.
E) Anheddau gweinidogion yr efengyl.
F) Annedd sydd wedi'i darparu ar gyfer ceiswyr lloches o dan adran 95 Deddf Mewnfudo a Lloches 1999.

HAWLIAU APÊL

Gallwch apelio os credwch:-

i) Fod y bil wedi'i gyfeirio i'r person anghywir;
ii) Y dylai eich eiddo gael ei eithrio rhag talu Treth y Cyngor;
iii) Bod gennych hawl i ostyngiad ond na roddwyd gostyngiad i chi;
iv) Bod gennych hawl i ostyngiad ar gyfer yr anabl ond na roddwyd gostyngiad i chi;
v) Na ddylai eich eiddo fod yn y dosbarthiadau penodedig o anheddau.

Dylech ysgrifennu yn y lle cyntaf at y Pennaeth Gwasanaethau Ariannol yn nodi

beth yn union yw sail eich apêl. Caiff y sefyllfa ei hadolygu a chewch wybod beth fydd y penderfyniad. Os byddwch yn dal i deimlo'n anhapus â'r penderfyniad, bydd gennych hawl i apelio ymhellach gerbron Tribiwnlys Prisio.

RHESTRI PRISIO

Bydd pob annedd ddomestig yn ymddangos yn Rhestr Brisio Treth y Cyngor. Mae'r rhestr ar gael i'r cyhoedd ei gweld yn y swyddfeydd uchod. Rhoddwyd pob eiddo yn un o'r naw band prisio.

HAWL I APELIO - MATERION PRISIO

Gallwch apelio yn erbyn y band o dan yr amgylchiadau canlynol:-

- Ar ôl i'r eiddo gael ei ddymchwel neu ei drosi (e.e. o dai i fflatiau)
- Pan fu newid ffisegol yn yr ardal a fydd yn effeithio ar werth eiddo.

Ac o fewn 6 mis i:-

- Newid a wnaed ym mand eiddo gan yr Asiantaeth y Swyddfa Brisio
- Newid a wnaed ym mand eiddo tebyg i'ch eiddo chi gan y Llys
- Talu Treth y Cyngor am y tro cyntaf

OS BYDDWCH CHI'N CYFLWYNO APÊL NID YW HYN YN GOLYGU GALLWCH BEIDIO Â THALU EICH TRETH Y CYNGOR.

Os bydd eich apêl yn llwyddiannus bydd hawl gennych gael ad-daliadau ar unrhyw Dreth y Cyngor a ordalwyd gennych. Gellir cael ffurflenni ar gyfer cyflwyno apêl ac unrhyw wybodaeth bellach ar y trefniadau apêl oddi wrth Swyddog Rhestru Asiantaeth y Swyddfa Brisio, Ty Glyndwr, 339 High Street, Bangor, North Wales, LL57 1EP. Rhif ffôn y llinell gymorth yw 03000 505505 neu mi allwch ymweld â'r wefan ar www.voa.gov.uk. Os ydych chi'n anghytuno â phenderfyniad y Swyddog Rhestru bydd gennych hawl i apelio ymhellach i'r Tribiwnlys Prisio.

BUDD-DÂL TAI A GOSTYNGIAD TRETH Y CYNGOR (GYNT BUDD-DÂL TRETH Y CYNGOR)

Gallwch gael Budd-dâl Tai os bydd angen help arnoch i dalu eich rhent. Gallwch gael gostyngiad o dan y Cynllun Gostyngiad Treth y Cyngor os bydd angen help arnoch i dalu Treth y Cyngor. Dim ond ar gyfer eich prif annedd y gallwch hawlio gostyngiad Treth y Cyngor a bydd yn rhaid i chi fod yn rhwymedig naill ai ar eich pen eich hun neu gyda rhywun arall i dalu Treth y Cyngor i'r Cyngor.

Mae maint y Budd–dâl Tai/Gostyngiad Treth Y Cyngor yn dibynnu ar bedwar o ffactorau.

(i) Faint o arian fydd gennych yn dod i mewn,
(ii) Faint o arian sydd gennych wedi'i gynilo,

(iii) Eich amgylchiadau personol,
(iv) Faint o'r rhent sy'n gymwys y byddwch yn ei dalu a/neu faint o Dreth y Cyngor a godir arnoch.

Os yw eich bil yn dangos bod gostyngiad wedi'i ganiatáu rhaid i chi ddweud wrth yr awdurdod sy'n eich bilio os bydd unrhyw newid yn eich amgylchiadau a fydd yn effeithio ar eich hawliau. Os na wnewch hynny, allwch gael eich cosbi.

NEWID MEWN AMGYLCHIADAU
TRETH Y CYNGOR, BUDD-DAL A CYNLLUN GOSTYNGIAD TRETH Y CYNGOR

NEWID CYFEIRIAD
Os byddwch yn symud cartref, bydd angen i'r Cyngor newid eich bil Treth y Cyngor. Rhowch wybod i'r Pennaeth Cyllid os byddwch yn newid eich cyfeiriad.

BUDD-DAL A CYNLLUN GOSTYNGIAD TRETH Y CYNGOR
Os byddwch yn derbyn gostyngiad o dan y Cynllun Gostyngiad Treth Y Cyngor (neu Fudd-dâl Tai).
MAE'N DDYLETSWYDD ARNOCH I ROI GWYBOD I'R SWYDDFA FUDDDALIADAU AR UNWAITH os bydd unrhyw newid yn eich amgylchiadau a fydd yn effeithio ar y budd-dal neu gostyngiad Treth Y Cyngor a gewch. **OS NA FYDDWCH WEDI RHOI GWYBOD I'R CYNGOR AM UNRHYW NEWID YN EICH AMGYLCHIADAU, BYDD YN RHAID I CHI DALU'N ÔL UNRHYW FUDDDÂL NEU GOSTYNGIAD TRETH Y CYNGOR A ORDALWYD I CHI.**
Mae'n ofynnol i chi, YN ÔL Y GYFRAITH, roi gwybod i'r Cyngor o fewn 21 niwrnod os bydd unrhyw newid yn eich amgylchiadau a fydd yn effeithio ar y canlynol:

ANHEDDAU WEDI'U HEITHRIO
Rhaid dweud wrth y Cyngor os bydd yr annedd yn peidio â bod yn gymwys i'w heithrio rhag talu Treth y Cyngor.

GOSTYNGIADAU
Rhaid dweud wrth y Cyngor os na fyddwch yn gymwys mwyach am ostyngiad ar gyfer person sengl neu os bydd rhywun a ddiystyrir yn peidio â chael ei ddiystyru at ddibenion y gostyngiad, neu os bydd rhywun yn symud i mewn i eiddo gwag i fyw ynddo.

GOSTYNGIAD AR GYFER YR ANABL
Rhaid dweud wrth y Cyngor os credwch nad ydych yn gymwys mwyach am y gostyngiad ar gyfer yr anabl.